

Pressemeddelelse på Besættelsen set med tyske øjne

Besættelsestiden ses naturligt nok fra danskernes side, men det er der vendt om på i bogen *Besættelsen set med tyske øjne* af Jens Jessen. Bogen, med dens næsten 400 billeder, er en hidtil uset fotografisk skildring af det Danmark, den tyske besættelsesmagt så i perioden fra 1940-45, hvor hvert foto er forsynet med en udførlig undertekst. Det gælder for samtlige billeder i bogen, at det er tyske soldater, der har trykket på kameraets udløserknop. Mange af de tyskere, der var stationeret i Danmark, havde deres fotografiapparater med, og nogle af dem var ganske flittige til at tage billeder af det Danmark, som de så. Enkelte har haft dyre kameraer efter datidens forhold, andre har haft mere ydmygt udstyr. Men uanset motivet og fotografens faglige kunnen, giver optagelserne os et enestående tidsbillede, hvor så godt som hele Danmark er repræsenteret.

Bogen indeholder også en helt speciel serie billeder, som er taget på Bornholm af lettiske SS soldater i tysk uniform. Filmen blev indlevet men aldrig afhentet, og i kraft af at filmen først så dagens lys omkring 50 år senere, hører det til i den afdeling, som næsten er for god til at være sand. Ikke desto mindre fandt man en sådan film i Rønne, der formentlig var blevet indleveret i april 1945 hos Polyfoto i Rønne af en lettisk SS soldat. Optagelserne er tydeligvis taget på Bornholm, og der er fotos fra blandt andet Rønne, Svaneke og Dueodde. Samtlige tre baltiske lande var uafhængige mellem de to verdenskrige. Men det fik ende, da Sovjetunionen besatte de tre små lande i juni 1940. Da tyskerne senere gik til angreb mod Sovjetunionen, så mange baltere igen mulighed for selvstændighed. Derfor meldte mange sig til Waffen SS. I de sidste måneder af krigen søgte mange vestpå af frygt for sovjetmagten, og mange endte på Bornholm.

For mange af soldaternes vedkommende var det første gang, de skulle til udlandet, og kameraet var en god måde at fortælle, hvordan der så ud. Bogen skildrer med fotos det Danmark, den almindelige tyske soldat så. Nogle billeder knytter sig til begivenheder, som den almindelige dansker aldrig så eller hørte om. Mange har formentlig fotograferet til dem derhjemme for på den måde at kunne fortælle, hvordan det så ud i Danmark. Men uanset om begivenhederne var store eller små, fortæller billederne en historie og giver os et indblik i, hvordan Danmark så ud set gennem besætternes øjne.

En del af billederne inkluderer også danskere. Mange havde de tyske soldater tæt på, og nogle havde nogen boende, fordi værelser og andet blev anvist eller beslaglagt af besættelsesmagten. Andre boede måske nabo til et sted, hvor der var flakstillinger, forlægninger, beboelsesbarakker, og andre befandt sig i et afspærret område, hvor de hver dag skulle forbi vagten. Den slags kunne næsten ikke undgå at føre til, at man kom til at kende hinanden. Noget blev til bekendtskaber, og i andre tilfælde ligefrem venskaber, uden at det nødvendigvis involverede storpolitik, selvom det var de færreste danskere, der sympatiserede med besættelsesmagten. Her drejede det sig alene om menneskelige relationer, og netop ikke om et systems overlegenhed i forhold til et andet.

Et kapitel er helliget før og nu billeder, hvor det oprindelige motiv er fotograferet igen, og bogens sidste kapitel omhandler de kameraer, man fotograferede med dengang.

Besættelsen set med tyske øjne koster 325 kroner og udgives af GT Forlag Skanderborgvej 140, 8660 Skanderborg, 8657 7201 www.gtforlag.dk Bogen er på 208 sider og i stift bind.